

Fundamentele serviciilor – Tematica 3

PROCESUL DE PRESTARE A SERVICIILOR

Structura cursului

Definirea procesului de prestare a serviciilor

Factori care afectează experiența consumatorilor de servicii

Planificarea procesului de prestare a serviciilor

Etapele procesului de prestare

Definirea procesului de prestare a serviciilor

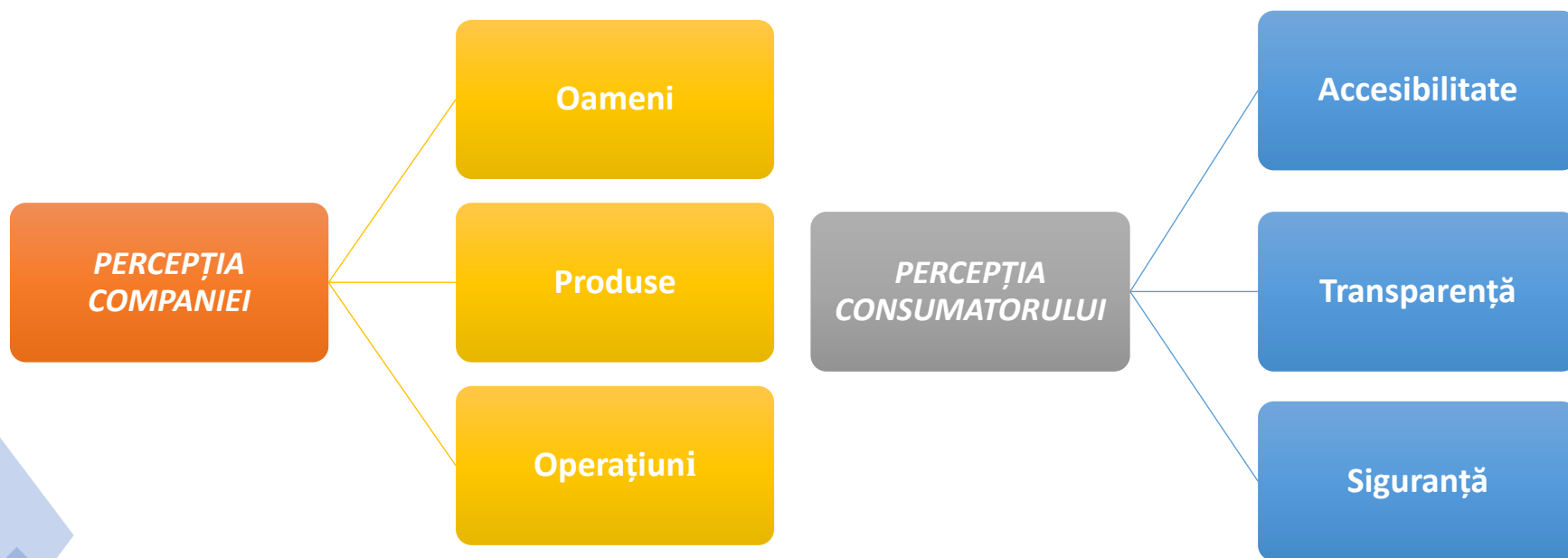
- **clienții** – serviciile = **experiențe**

*„Oamenii vor uita ceea ce ai spus,
oamenii vor uita ceea ce ai făcut, dar
oamenii niciodată nu vor uita cum i-ai
făcut să se simtă” (Jason Barger)*

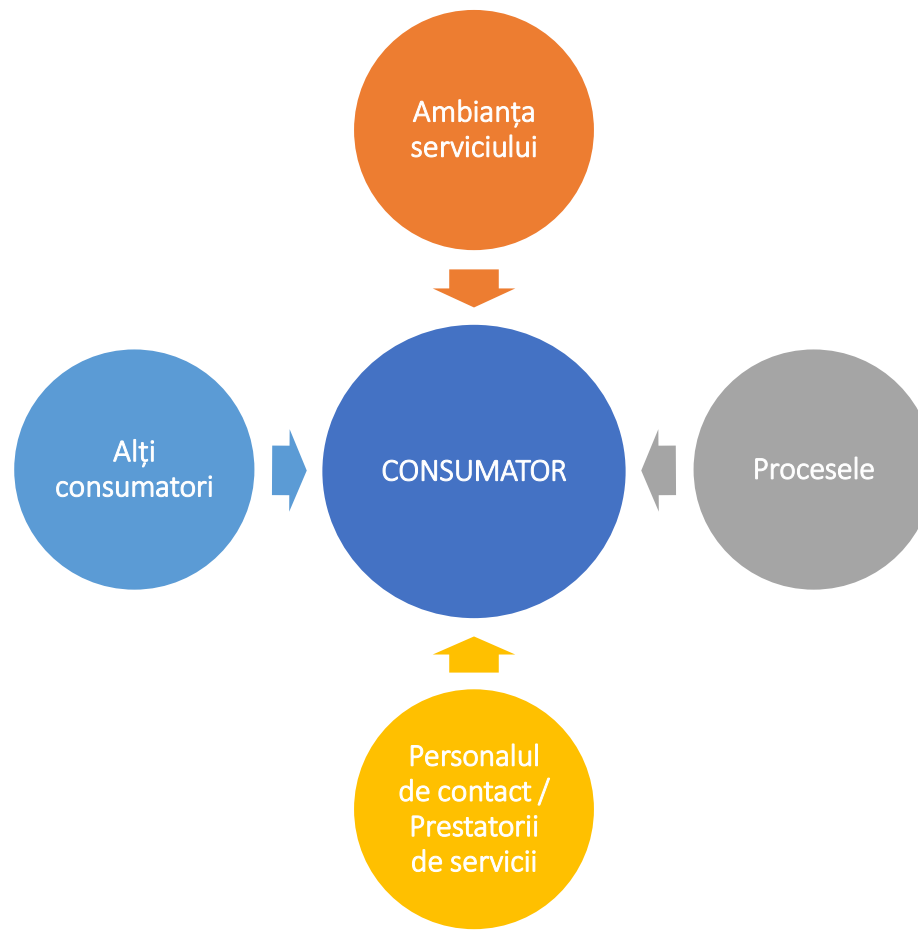
- **companii** – serviciile = **proces** gândite
în așa fel încât să conducă la
rezultatele așteptate de clienți

*PROCESUL – descrie – metoda și ordinea
în care funcționează sistemul de operare
al serviciului, specificând cum
relaționează împreună toate
componentele pentru a crea valoarea
promisă clienților*

Percepția companiei versus percepția consumatorului

Factori care influențează experiența consumatorilor de servicii

Factori care influențează experiența consumatorilor de servicii

1. Experiența altor consumatori

- Influență activă
- Influență pasivă
  - Ex: copilul care plânge la nuntă

2. Ambianța serviciului

- Dovezile fizice care proiectează mediul aferent serviciului
  - Mobilier
  - Echipament
  - Decor
  - Fundal sonor
  - Temperatură
  - Miros

Factori care influențează experiența consumatorilor de servicii

3. Personalul

- nivelul de implicare, atitudinea și competența
  - ✓ personalului de contact
  - ✓ personalului care prestează efectiv serviciul
    - avantaj competitiv
- **experiențe neplăcute:** nepăsare, lipsă de respect, aer de superioritate etc.

4. Procesele

- nu sunt vizibile
- **reguli, coduri și regulamente** care stau la baza activității companiei – pot afecta satisfacția consumatorilor

Planificarea procesului de prestare

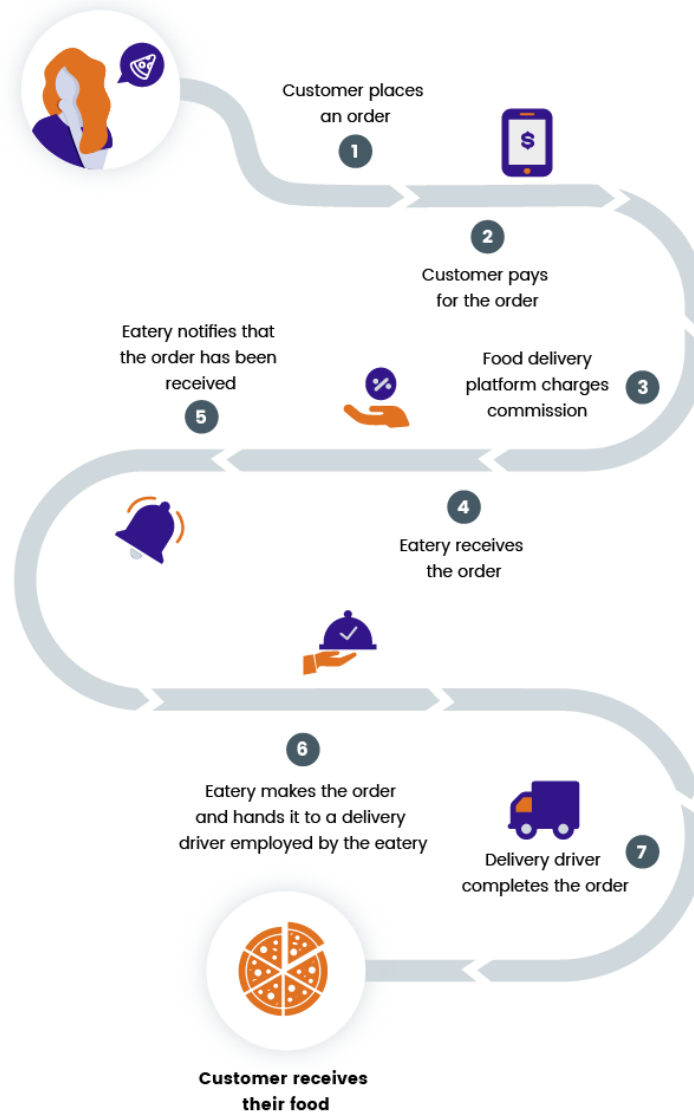
Planul procesului de prestare – descrie **simplist** – un proces tehnic existent – evidențiind **natura și succesiunea etapelor** în cadrul cărora este implicat consumatorul – **facilitează înțelegerea experienței avute de către client**

Diagrama de flux blueprint – instrument mai **complex** – prezintă detaliat – modalitatea de concepere a procesului de prestare – ia în considerare:

- ✓ **clienții**
- ✓ **angajații**
- ✓ **interacțiunile pe care le presupune prestarea efectivă a serviciului**

How does the order only model work?

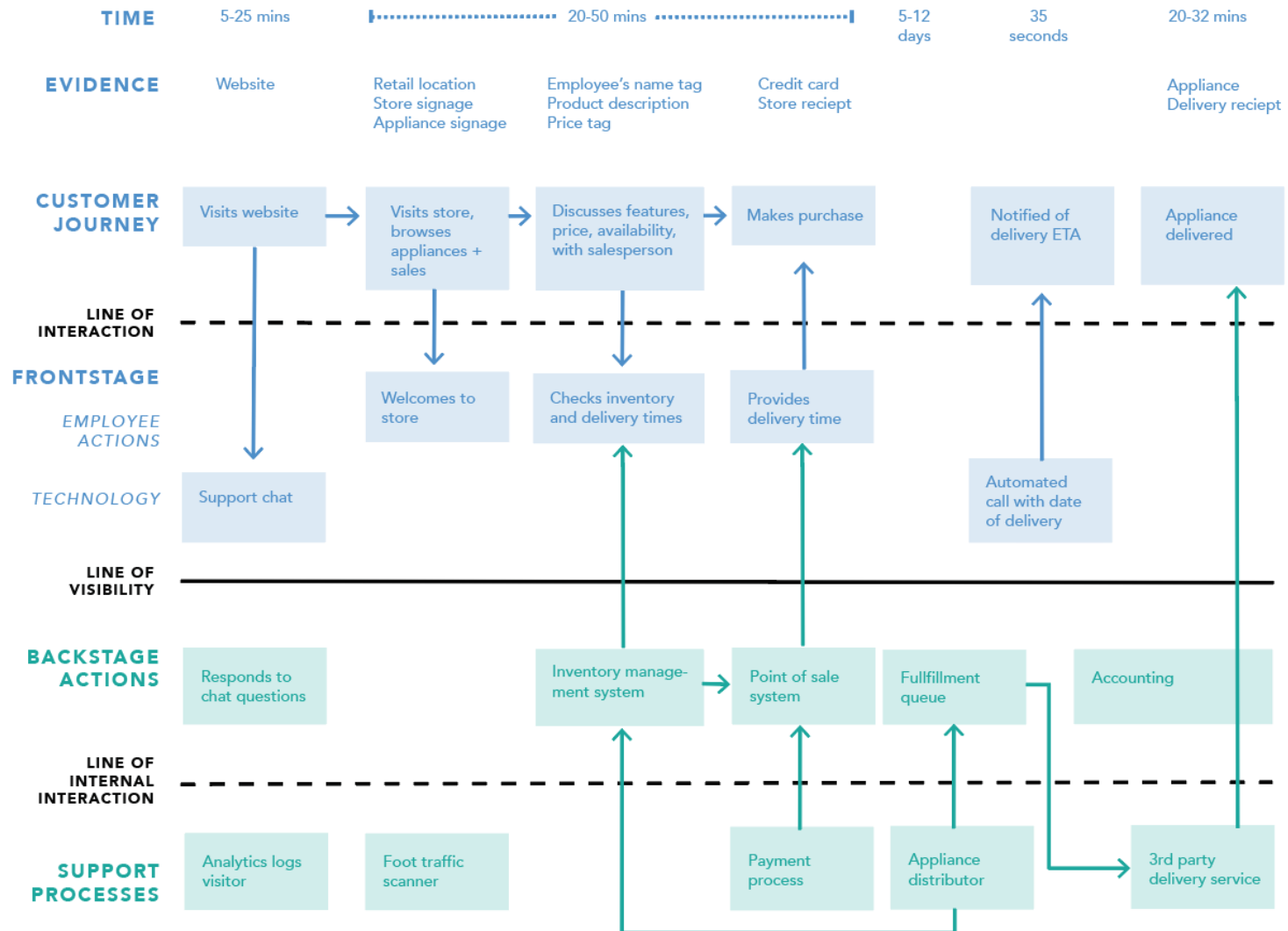

Diagrama de flux blueprint

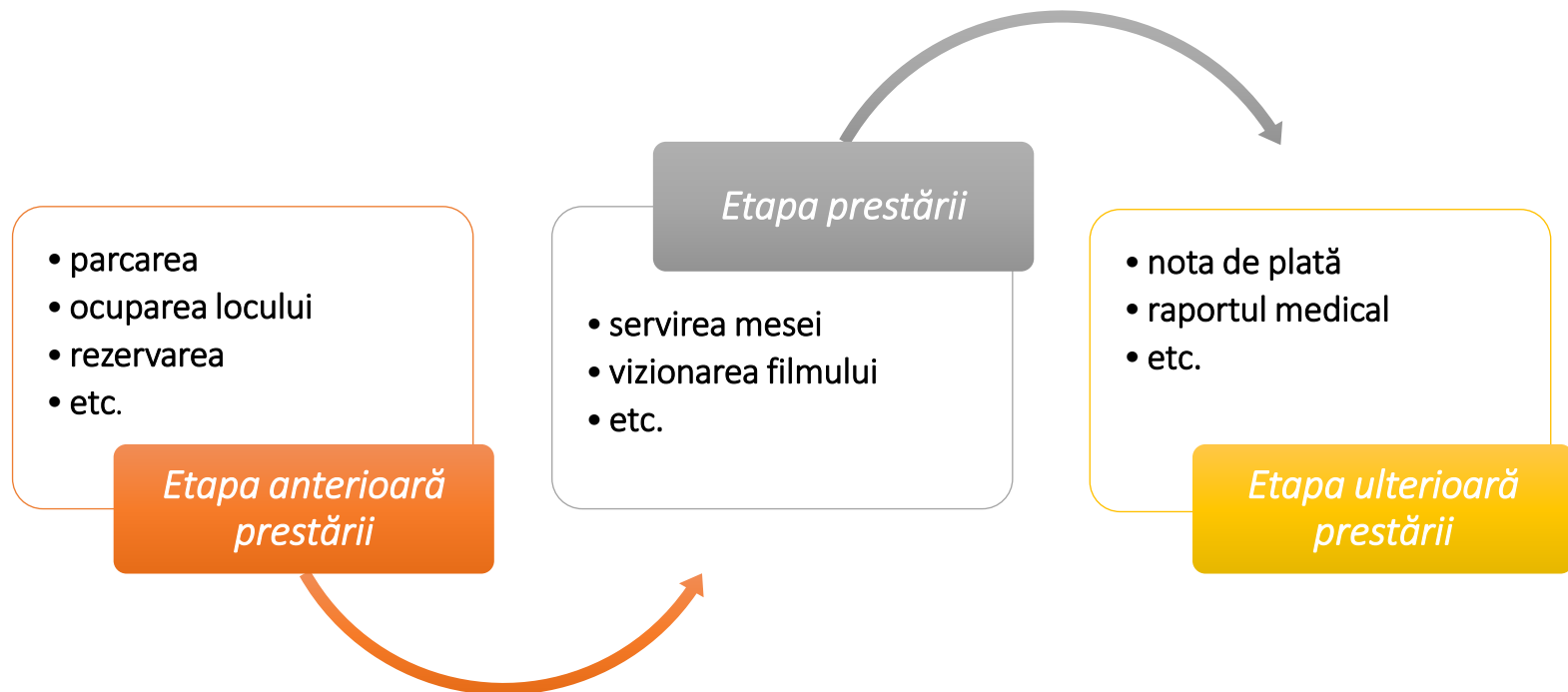
Particularitățile etapelor de prestare (Wirtz & Lovelock, 2016):

- ✓ acțiunile consumatorului – etapele pe care le presupune prestarea serviciului și ordinea în care se derulează
- ✓ elementele tangibile – pot fi văzute sau utilizate de către consumator
- ✓ zona de vizibilitate – face diferența între experiența efectivă a clientului și activitățile în care sunt implicați doar angajații
- ✓ activitățile de suport – realizate în “bucătăria proprie” a prestatorului
- ✓ suportul informațional, materiale și procese necesare – pre-condiție a succesului procesului de prestare (programe informatice, baze de date)
- ✓ identificarea punctelor critice – soluții pentru momentele de criză (nerespectarea programării, preluarea greșită a comenzii etc.)

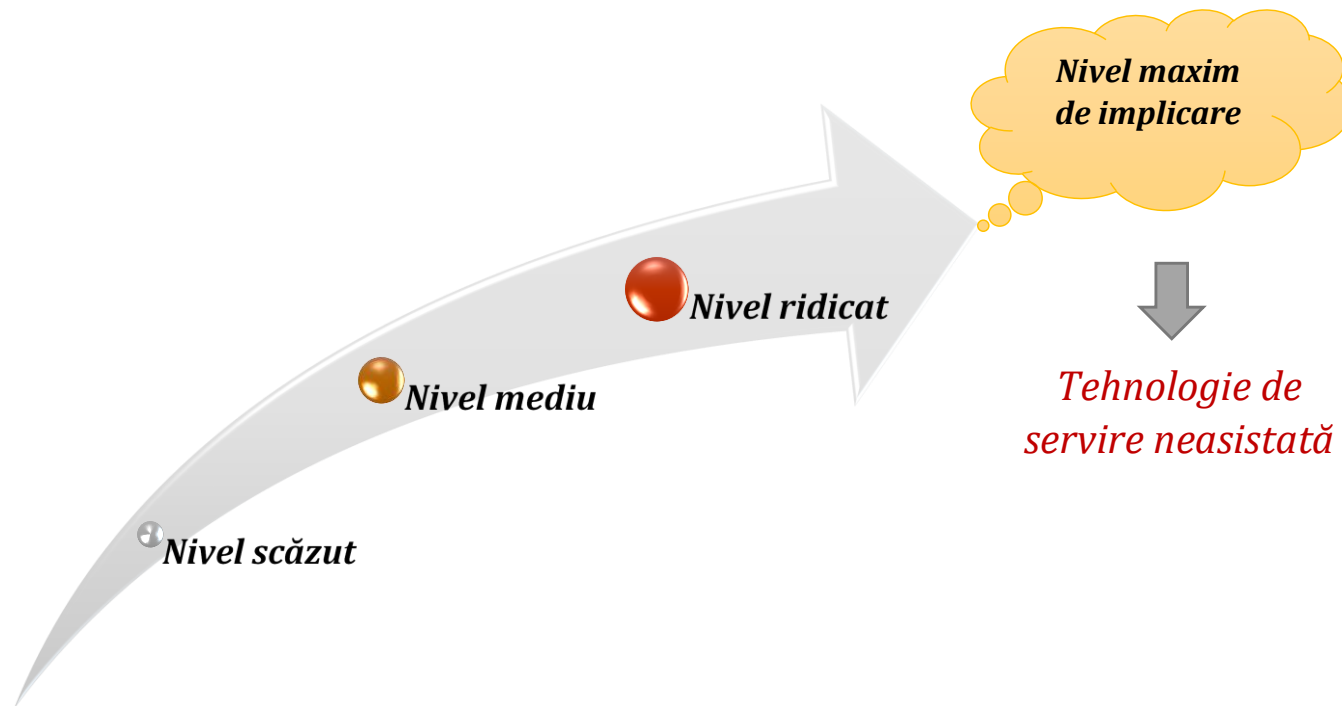
SERVICE BLUEPRINT *Example*

Etapele procesului de prestare

Niveluri de participare a clientului în procesul de prestare a serviciului

Implicarea clientului în procesul de prestare a serviciului

Nivel scăzut de participare – angajații și echipamentele sunt pionii principali – consumatorul trebuie doar să fie prezent fizic (ex. vizitarea unui muzeu, vizionarea unui film, călătoria cu autobuzul etc.), sau deloc (ex. service auto).

Nivel mediu de participare – consumatorul se implică parțial în crearea serviciului – oferă informații sau depune un anumit efort fizic sau mental (ex. la coafor, clientul își exprimă dorința în legătură cu aranjarea părului)

Nivel ridicat de participare – clientul lucrează în mod activ la co-crearea valorii serviciului – serviciul nu se poate presta fără implicarea activă a clientului (ex. un antrenament de cycling nu ar fi eficient dacă cursanții nu și-ar asuma rolul lor activ în această „activitate”)

Participare intensă (nivel maxim) – consumatorul își asumă rolul principal – preia prestarea în totalitate cu ajutorul tehnologiilor de servire neasistate (ex. bancomate, puncte de plată automată a produselor în supermarket)

Structura cursului

Calitatea serviciilor

Modelul GAP

Satisfacția consumatorului de servicii

Preferințele consumatorilor

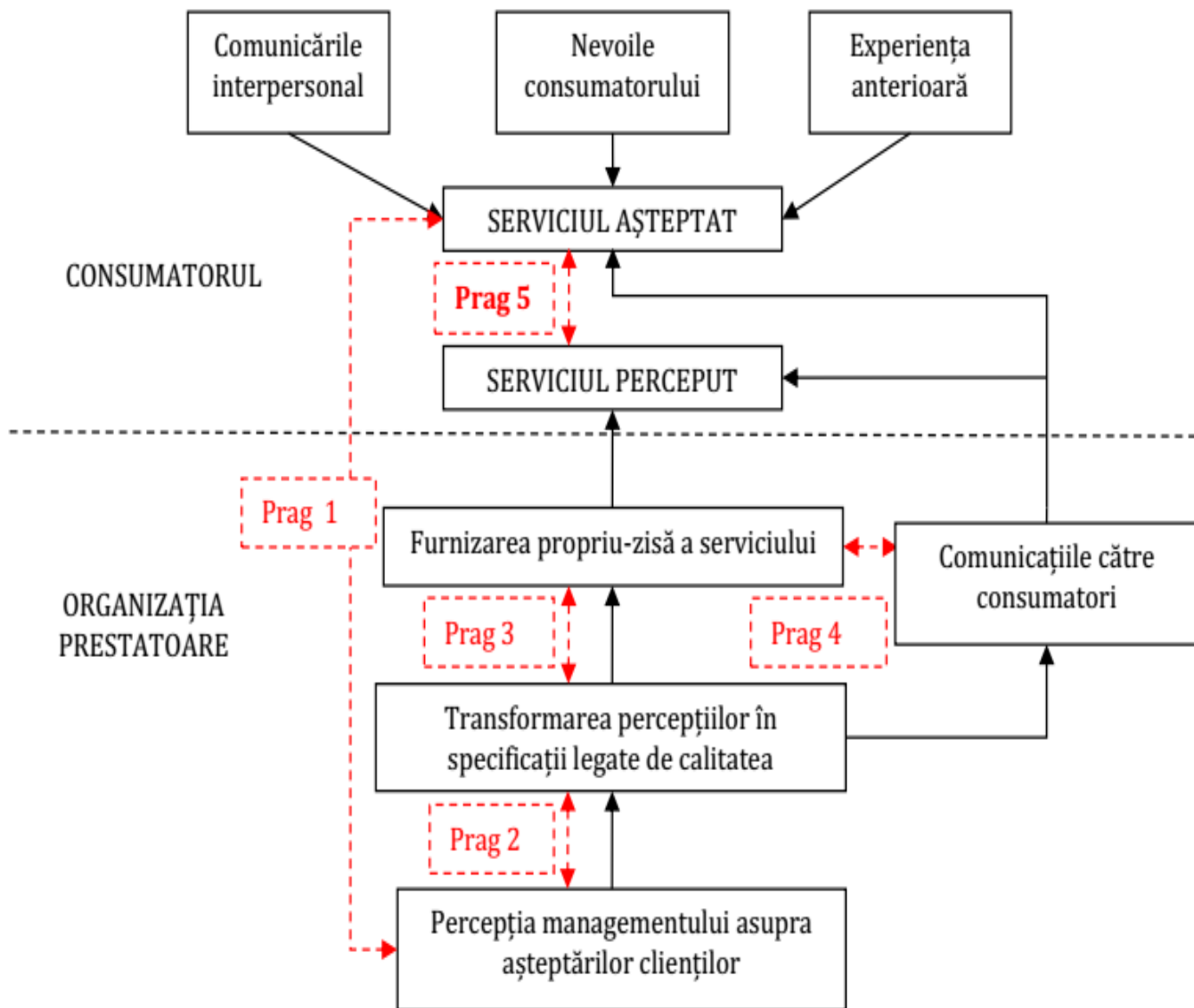
Calitatea serviciilor

- **Calitatea personalizată (subiectivă)**
  - vine în *întâmpinarea nevoilor și așteptărilor consumatorilor*
  - presupune cunoașterea nevoilor și dorințelor de pe piață
  - viziune externă
- **Calitatea standardizată (obiectivă)**
  - calitatea care reprezintă *lipsa erorilor*
  - presupune un control riguros al procesului de prestare
  - viziune internă

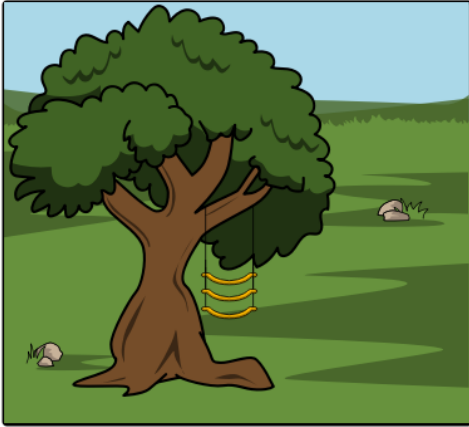
Modelul GAP (Teoria Pragurilor)

- **descrie:**
  - relația complexă dintre cele două componente ale calității
  - modul în care se influențează una pe alta
- **obiectiv**– să identifice **decalajele/diferențele** dintre **așteptările** clienților și **serviciile** efective **furnizate**
- **sunt evidențiate** – 5 praguri – pe care organizația trebuie să le depășească

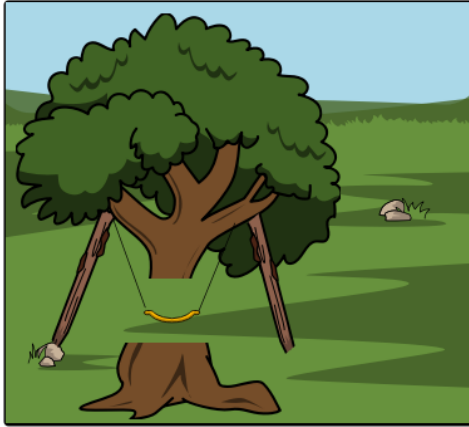

Modelul Gap - Praguri

- **Pragul 1** – între ceea ce se așteaptă consumatorul și ceea ce crede managementul că își dorește acesta
- **Pragul 2** – între ceea ce crede managementul despre așteptările clienților și modul în care aceste informații sunt transpuse în specificații calitative
- **Pragul 3** – între specificațiile calitative existente și modul în care acestea sunt puse în practică prin furnizarea propriu-zisă a serviciului
- **Pragul 4** – între ceea ce implică furnizarea efectivă a serviciului și modul în care acest proces este comunicat consumatorilor
- **Pragul 5** – între percepția consumatorului asupra serviciului prestat efectiv și așteptările acestuia legate de serviciu; este suma celorlalte 4 diferențe

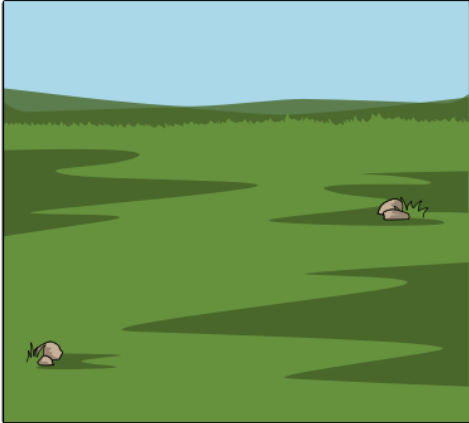
How the Customer Explained it

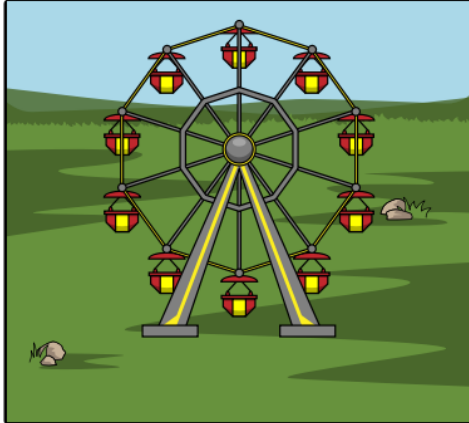
How the Engineer Designed it

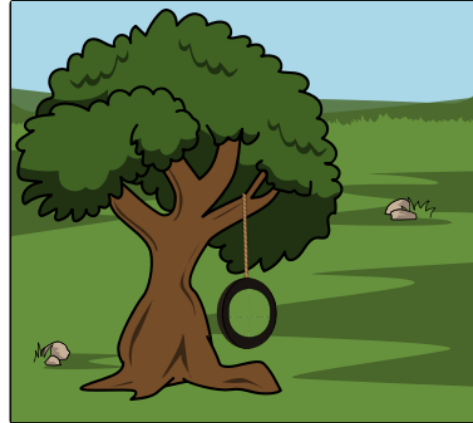
How the sales executive described it

How the Project was Documented

How the Customer was Billed

What the Customer Really Wanted

Satisfacția consumatorilor

- o funcție între așteptările înainte de experiența de consum și percepția asupra performanței în consum și utilizare a produsului/serviciului
- **Satisfacție** – depășirea așteptărilor consumatorului („A”) de către performanță („P”), în caz contrar **insatisfacție**
- **Satisfacție este un răspuns afectiv variabil, limitat temporal, bazat pe o evaluare cognitivă centrată pe alegerea, achiziția și consumul serviciului.**

Serviciul așteptat

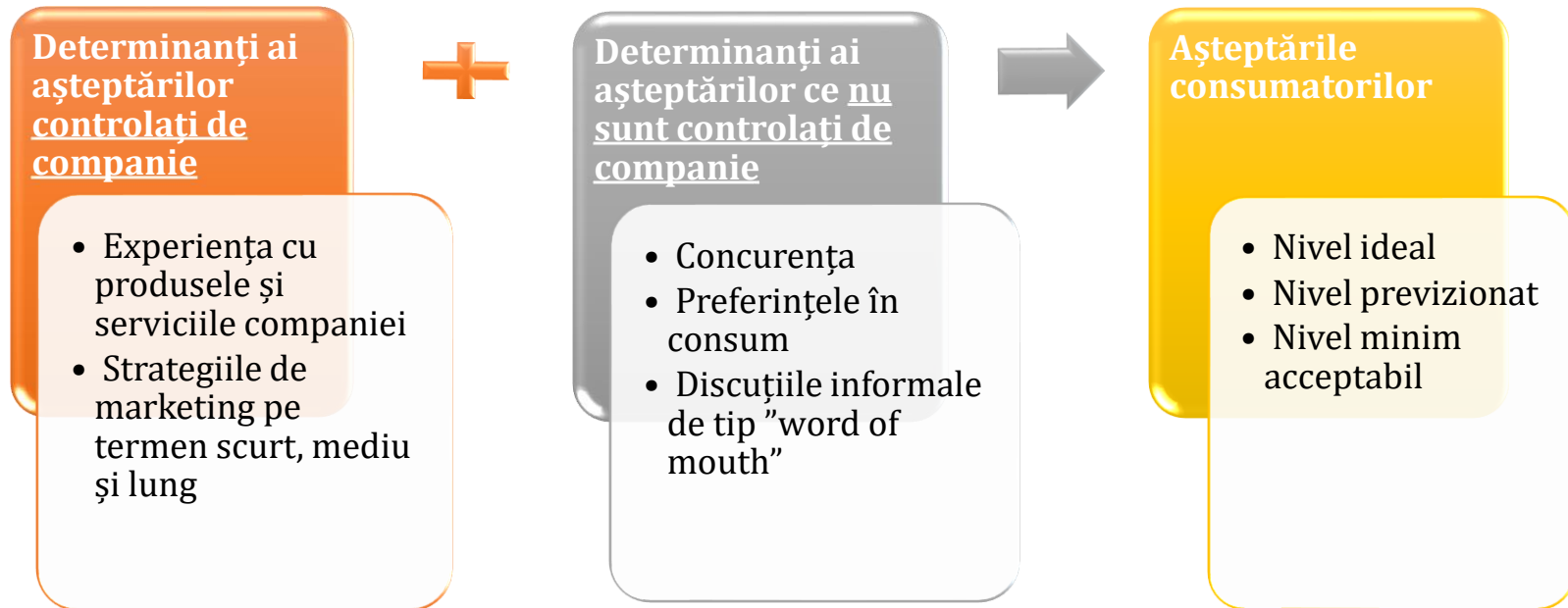
- **așteptările** – ceea ce oamenii cred că se va întâmpla în viitor
- **așteptările** – se creează ușor și se pot menține mult timp, dar sunt dinamice
- **așteptările** – devin standarde de evaluare a performanței

Exemplu: o companie care declară că este mereu la dispoziția clienților

Comaniile sunt responsabile pentru așteptările pe care le creează în rândul consumatorilor!

✓ **stabilirea nivelului realizabil al așteptărilor = cheia satisfacției clienților**

Determinanți ai așteptărilor clienților

Serviciul așteptat

- Așteptările consumatorului – **standarde create de consumatori** și folosite în **evaluarea performanței percepute**:
  - ✓ **Nivelul ideal**: nivelul serviciului pe care consumatorul speră să-l primească; Serviciul furnizat aproape de acest nivel poate genera **încântare**.
  - ✓ **Nivelul previzionat**: nivelul serviciului pe care consumatorul se așteaptă în mod realist să-l primească.
  - ✓ **Nivelul minim acceptabil**: cel mai jos nivel al serviciului care încă duce la satisfacție.

Serviciul perceput

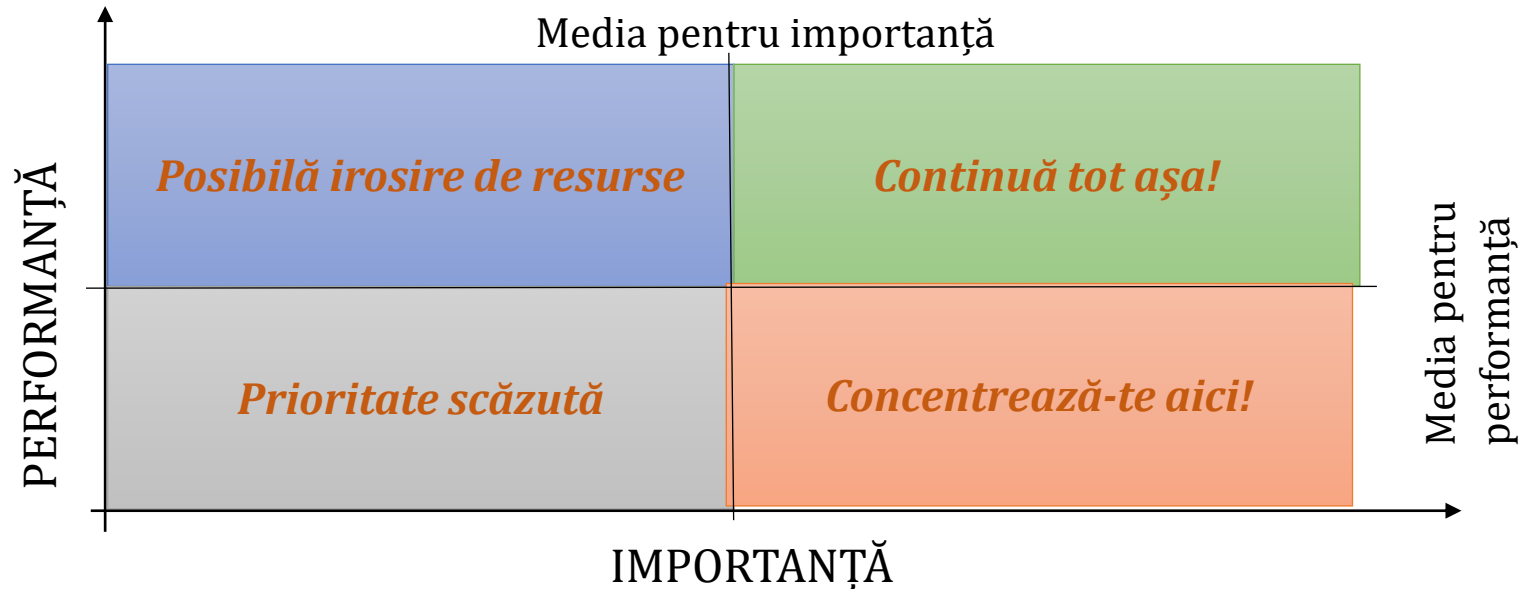
- percepția – procesul prin care oamenii selectează, organizează și interpretează informația la care au acces.
- fiecare client – “pereche de ochelari” – evaluează experiența
  - Atenția selectivă, distorsiunea selectivă, retenția selectivă
- percepția unei performanțe superioare – influențată – promisiuni exagerate care creează așteptări nerealiste

Nivelul așteptărilor controlat de companie trebuie să fie **destul de ridicat pentru a atrage clienți**, dar **să fie suficient de realist** astfel încât **să poată fi furnizat în 100% din cazuri**

- o companie trebuie:
  - ✓ să promită exact ceea ce poate oferi (așteptări)
  - ✓ să furnizeze minim ceea ce a promis
  - ✓ din când în când să-și surprindă clienții într-un mod pozitiv

Preferințele consumatorilor

- pentru a maximiza satisfacția – companiile trebuie să **pună accentul pe elementele considerate importante de clienți**
- **Matricea importanță – performanță** – legătura dintre percepția performanței și importanța pe care o acordă consumatorii anumitor aspecte ale ofertei

Matricea importanță — performanță

- **„Posibilă irosire de resurse”**
  - ✓ performanță ridicată din partea serviciilor, dar pe care consumatorii le evaluează cu un grad de importanță scăzut
  - ✓ elemente ce țin de buna funcționare a activității, dar care nu sunt vizibile pentru consumatori
- **„Continuă tot așa!”**
  - ✓ performanța în prestare a serviciilor și gradul de importanță atribuit de consumatori sunt peste media calculată
  - ✓ elemente – avantaje competitive
- **„Concentrează-te aici!”**
  - ✓ performanță scăzută în prestare, dar un grad de importanță ridicat pentru consumator
  - ✓ elemente - principalele probleme care trebuie remediate rapid
- **„Prioritate scăzută”**
  - ✓ performanța serviciilor, cât și gradul de importanță acordat de consumator sunt sub media calculată
  - ✓ elemente demodate – pot fi eliminate și înlocuite cu elemente considerate mai importante de către consumatori